

SELKÄMEREN RANNIKON MATKAILUTIEHANKE VÄLIRAPORTTI 2009

Selkämeren rannikon matkailutiehanke on kehittämisprojekti, joka kuuluu Länsi-Suomen toimintalinja kolme ”Alueiden saavutettavuuden ja toimintaympäristön parantaminen” piiriin. Projektin toteuttamisaika on 1.5.2008 – 31.10.2010.

Hanke toteutetaan Satakunnan maakunnan Porin, Pohjois-Satakunnan ja Rauman seutukuntien sekä seuraavien kuntien ja kaupunkien alueella: Merikarvia, Noormarkku, Pori, Ulvila, Nakkila, Eura, Luvia, Eurajoki ja Rauma. Kiukaisten kunta yhdistyi Euraan 1.1.2009, ja Noormarkun kunta Poriin 1.1.2010. Hankkeen toteuttajana on Turun yliopiston Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitos.

Vuonna 2009 hankkeen rahoitukseen osallistuivat Merikarvia, Noormarkku, Pori, Nakkila, Eura, Luvia ja Eurajoki. Hanke saa EAKR-rahoitusta.

Projektin vastuhenkilö on professori Maunu Häyrynen, taloushallinnon vastuhenkilö ja Satakuntaliiton seurantayhdysenkilö projektisihteeri Marika Tervevuori ja projektipäällikkö Mikael Lähteenmäki. Pirjo Ihamäki toimi hankkeen projektisihteerinä 1.1.-30.6.2009, ja Sari Rosu tutkimusavustajana 1.10.-31.12.2009. Kaikki edellä mainitut ovat Turun yliopiston Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitokselta (TY, KTMT).

OHJAUSRYHMÄ 2009

Kunnanjohtaja Pentti Ala-Luopa	Merikarvian kunta
Vt. kunnanjohtaja Ilmo Marttila	Noormarkun kunta
Suunnittelupäällikkö Harri Peltoniemi	Porin kaupunki
Kunnanjohtaja Kalevi Virén	Nakkilan kunta
Kulttuuritoimenjohtaja Sirpa Wahlqvist	Euran kunta
Kunnanjohtaja Kari Ojalahti	Luvian kunta
Kulttuurisihteeri Pirjo Jaakkola	Eurajoen kunta
Projektipäällikkö Esko Pennanen	Satakuntaliitto
T&K koordinaattori Tomi Kuusimäki	SAMK, kuvataide, Kankaanpää
Tutkimusjohtaja Taina Rajanti	TaiK, Porin taiteen ja median osasto
Professori Maunu Häyrynen	TY, KTMT
Lehtori Katriina Petrisalo	TY, KTMT
Projektisihteeri Marika Tervevuori	TY, KTMT
Projektipäällikkö Mikael Lähteenmäki	TY, KTMT

Ohjausryhmä kokoontui vuoden aikana kerran, 17.11.2009. Ohjausryhmän TaiK Porin taiteen ja median osaston edustajaksi vaihtui tutkimusjohtaja Taina Rajanti, ja TY KTMT:n rahoistusasioista vastaavaksi projektisihteeri Marika Tervevuori.

PROJEKTIN LÄHTÖKOHTA JA TAVOITTEET

Projektin tavoitteena on saada Selkämeren rannikolla kulkeva keskiaikaisperäinen rantatie valtakunnalliseksi matkailutiekseksi. Projektisuunnitelman mukaisia toimenpiteitä ovat olleet muun muassa rantatien linjausselvitys, rantatien vetovoimatekijöiden kartoitus Satakunnassa, matkailuteiden benchmarking, rantatien vaikutusalueen yrittäjäkartoitus Satakunnassa sekä hankkeeseen liittyvän julkaisun "Pohjanlahden rantatie - ratsupolusta rannikon matkailutiekseksi" valmistuminen. Satakunnan ammattikorkeakoulussa aloitettiin matkailutien visuaalisen yleisilmeen ja nettisivujen sekä matkailutielogon suunnittelu, ja ne valmistuvat maaliskuussa 2010.

Matkailutiehakemukseen liitettävä matkailuselvitys toteutettiin nettikyselynä syksyn aikana. Opetuspaketteja suunnitellaan syksyllä ja talvella, testataan keväällä ja ne valmistuvat syksyyn 2010 mennessä. Matkailutien brändäys on aloitettu, ja se valmistuu maaliskuussa 2010. Neuvottelut Kasitie ry:n ryhtymisestä matkailutien taustaorganisaatioksi aloitettiin loppuvuonna 2009. Matkailutiehakemuksen käsittelyyn on varattava aikaa noin neljä kuukautta. Tämä tarkoittaa sitä, että taustaorganisaation on jätettävä matkailutiehakemus tiehallinnolle viimeistään toukokuussa 2010.

Toistaiseksi ei ole ilmennyt seikkoja, joiden perusteella hankkeen alkuperäistä tavoitetta olisi tarkistettava.

PROJEKTIN TOTEUTUS JA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ V. 2009

Projektisuunnitelman mukaiset vuodelle 2009 kirjatut tehtävät ovat toteutuneet ympäristötaideteosten suunnittelua lukuun ottamatta. Vuoden aikana tehdyt toimenpiteet ovat liittyneet vanhan rantatien tutkimukseen, tietojen tallennukseen ja säilyttämiseen, tien tunnetuksi tekemiseen, matkailutiehakemuksen jättämiseen tähtääviin toimiin, laajaan sidosryhmäyhteistyöhön sekä suunnittelu- ja kehittämistoimiin.

MATKAILUTIESEMINAARI

Porin yliopistokeskuksessa pidettiin 25.2.2009 matkailutieseminaari "Monta toimijaa – yksi ilme". Seminaariosallistujat visioivat, millaisia matkailutuotteita ja sähköisiä palveluita matkailutien yhteydessä voisi olla 20 vuoden kuluttua. Seminaarin alustajista merikapteeni Seppo Laurell Suomen majakkaseura ry:stä luennoi Pohjanlahden majakoista, taiteellinen johtaja Jyrki Kangas Pori Jazz 66 ry:stä kertoi satakuntalaisuudesta ja strategioista sekä luova johtaja Ilona Törmikoski Hahmo Design Oy:stä aiheesta Elämyksestä ilme, Ilmeestä elämys. Seminaariin osallistui 33 henkilöä. (Kuva Jukka Juhala)

Projekti sihteeri Pirjo Ihamäki kokosi yhteen tiedot Suomen virallisista matkailuteistä, satakuntalaisista matkailuun liittyvistä hankkeista 2008-2009, ohjelmajärjestäjien ja ravitsemuspalveluyrityksistä. Hän teki myös koosteen matkailutieseminaarista, jossa hahmoteltiin matkailutien tulevaisuuden näkymiä.

RANTATIE OSAKSI MAAKUNTAKAAVAA

Satakuntaliiton maakunta-arkkitehti Sirkka Lehdon kanssa neuvoteltiin rantatien laittamisesta maakuntakaavaan. Tämän tuloksena rantatie on merkitty maakuntakaavaehdotukseen soveltuvin osin merkinnällä *historiallinen tie (ht)*. Historiallisia teitä koskevassa suunnittelumääräyksessä mainitaan, että "kaikista tien linjaukseen, tasaukseen tai muuhun muuttamiseen liittyvistä suunnitelmista tulee Museovirastolle varata tilaisuus lausunnon antamiseen".

RANTATIELINJAUS PAKKI-TIETOKANTAAN

Satakunnan Museon rakennustutkija Liisa Nummelin kanssa ja avulla olemme tallentaneet tieinventointia PAKKI-järjestelmään. Historiallisen tien tiedot ovat Museoviraston, Satakuntaliiton, Satakunnan TE-keskuksen, Lounais-Suomen ympäristökeskuksen, Ympäristöministeriön ja alueen kuntien viranomaisten käytettävissä. Tieinventoinnin tallennus PAKKI-järjestelmään jatkuu vuonna 2010.

RANTATIESTÄ JULKAISU POHJANLAHDEN RANTATIE – RATSUPOLUSTA MATKAILUTIEKSI

Osana hanketta valmistui kirja "Pohjanlahden rantatie - ratsupolusta rannikon matkailutieksi". Julkaisun artikkelit kirjoitettiin syksyllä 2008, talvella ja keväällä oli vuorossa toimitustyö ja taitto, kesäkuussa 2009 julkistus. Kirjaa on jaettu yhteistyökumppaneille sekä mm. rantatien kuntien ja oppilaitosten kirjastoille ja Senaatintorin maakuntatapahtuman perusteella. Kirjasta on saatavilla digitaalinen versio hankkeen kotisivuilta ja internetistä Kansalliskirjaston Doria-verkkopalvelusta. (Kansikuva: Jyrki Toivanen)

MATKAILUTIEN NETTISIVUT, LOGO JA BRÄNDÄYS

Satakunnan ammattikorkeakoulun Liiketoiminta ja kulttuuri –yksikössä on suunniteltu matkailutielle nettisivuja ja logoa sekä visuaalista yleisilmettä. Taideteollisen korkeakoulun (1.1.2010 lähtien Aalto-yliopisto) taiteen ja median osastolla on aloitettu tien brändäys. Edellä mainitut toimet jatkuvat alkuvuonna 2010.

MATKAILUSELVITYS MATKAILUTIEHAKEMUKSEN TUEKSI

Tutkimusavustaja Sari Rosun suunnitteleman matkailuselvityksen avulla kartoitettiin syksyllä 2009 matkailijoiden rantatiehen liittyviä kokemuksia, mielikuvia, odotuksia ja toiveita. Matkailuselvitys toteutettiin laajana internet-pohjaisena kyselynä. Vastauksia saatiin 544 kappaletta 155 eri paikkakunnalta aina ulkomaita myöten. Kyselyn tuloksia käytetään matkailutiehakemuksen tukena.

Matkailuselvityksen ensisijainen tavoite oli kartoittaa matkailijoiden mielenkiintoa matkailutietä kohtaan. Toisekseen matkailuselvityksessä oli tarkoitus selvittää, mitkä potentiaaliset ryhmät voisivat hyödyntää matkailureittiä ja minkälaisia odotuksia näillä on reittiä ja sen palvelutarjontaa kohtaan. Matkailuselvityksen aineisto koostui pääosin alueen matkailutilastoista ja Internet-kyselyn tuottamasta aineistosta. Matkailutilastojen pohjalta tarkasteltiin reitin eri osien matkailukäyttöastetta sekä tärkeimpiä matkailijaryhmiä. Matkailuselvitys on osa Tiehallinnolle jätettävää matkailutiehakemusta.

MATKAILUTIE KOKO POHJANLAHDEN PITUUDELTA – KASITIE RY

Matkailuteiden suunnittelu ja toteutus aloitetaan yleensä projektiluontoisesti. Tämän vuoksi vahvalla taustaorganisaatiolla on erittäin suuri merkitys Tiehallinnon harkitessa matkailutiestatuksien myöntämistä. Lähes koko Pohjanlahden rantatien pituudelta on jo olemassa taustaorganisaatioksi sopiva edunvalvontajärjestö, Kasitie ry. Tämän vuoksi olemme lähettäneet Kasitie ry:lle sen hallituksen jäsenen Kimmo Varjon (Satakuntaliitto) kautta ehdotuksen, jossa pyydämme heitä matkailutien taustaorganisaatioksi. Ehdotuksen mukana on lähetetty kooste matkailutien kehittämiseen osallistumisen hyödyistä ja rantatien kehittämisen tärkeydestä Pohjanlahden rannikon kunnille sekä Selkämeren rannikon matkailutiehankkeen kustantamista toimenpiteistä. Kasitie ry:stä ilmoitettiin, että sen työvaliokunta käsittelee yhteistyömahdollisuuksiamme alkuvuonna 2010.

MUU KEHITTÄMIS- JA SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

- Selkämeri kesästä kesään 2008-2009 -projektin kanssa teimme yhteistyötä luennoimalla Porin työväenopiston luentosarjassa, osallistumalla Selkämeren teemapäivään ja kirjoittamalla Selkämeren teemavuoden julkaisuun artikkelin ”Matkailutiellä lisäarvoa Selkämeren rannikolle”.
- Rantatien varrella oleville kouluille on tarjouduttu suunnittelemaan muun muassa tien ja kylien historiaan sekä maiseman muutokseen liittyviä opetuspaketteja.
- Pyöräilykuntien verkosto ry:n kanssa on neuvoteltu mahdollisuudesta yhdistää kansainvälinen Eurovelo-pyöräilyreitiverkoston Itämeren kiertoreitti (EV10) ja Pohjanlahden rantatie.
- Satakunnan Museon hallinnoiman KulturBro-hankkeen kautta on avattu yhteistyökanava ruotsalaiseen tietutkimustoimintaan.
- Kulttuurituotannon ja maisemantutkimuksen laitoksen kulttuurimatkailun praktikum-ryhmä on selvittänyt ja kehittänyt Rantatien spontaania ja omaehtoista lähimatkailua erityisesti Luvian kunnan osalta. Opiskelijaryhmä teki tutustumis- ja opintoretken Luvialle 1.10.2009. Kulttuurimatkailun lehtori Katriina Petrisalo on käsitellyt Rantatie-hankkeeseen liittyen lähimatkoja ja lyhytlomia artikkelissa Lähimatkailu kulttuurituotantona; Alueellisuuden uudelleenarviointia matkailussa M. Grahnin ja M. Häyrysen toimittamassa artikkelikokoelmassa Kulttuurituotanto; Kehykset, käytäntö ja prosessit (SKS, Helsinki).
- Osallistuimme Lounais-Suomen ympäristökeskuksen ja Satakunnan Museon toteuttamaan Satakunnan kulttuuriympäristöohjelma 2009-2015 -julkaisuun artikkelilla ”Historiallinen tie – matkailutie tutkimuksen ja monitieteellisyyden osana”.
- Porin Metsäopiston erä- ja luonto-opaskurssin opiskelijat ovat testanneet Pullerontien ja Kitukosken soveltuvuutta matkailutien retkikohteeksi.
- Tiehallinnon Turun tiepiiri on luovuttanut hankkeen käyttöön tilastoja, minkä lisäksi ympäristöasiantuntija Niina Jääskeläinen on antanut hankkeelle neuvoja.
- Posiva Oy:n tutkimuskoordinaattori Ari Ikonen on antanut hankkeemme käyttöön rannikon kehitystä kuvaavia maankohoamismalleja.
- Maastokäynneillä on tehty yhteistyötä rantatien kyläläisten kanssa muun muassa Merikarvian Alakylässä ja Ahlaisissa.
- Rantatien varrelle on suunniteltu matkailutien infopisteitä, mm. Ahlaisten Putajan kylätalolle, Nakkilaan Villilän tiilimakasiiniin, Merikarvian kotiseutumuseoon ja Eurajoen Voltti-taloon ja Noormarkussa Galleria Liisa Ekqvistissä. Matkailutietiedon ensisijaisena jakelukanavana on nettisivusto, mutta tavoitteena on tämän lisäksi perustaa jokaiseen rantatien kuntaan helposti saavutettava matkailutien infopiste.
- Satakunnan Ympäristökoulu –hankkeelle on syksyllä 2009 suunniteltu Vähärauman koulun kulttuuriympäristöön liittyvää opetusmateriaalia. Vuonna 2010 on tarkoitus valmistella Vanhan Rauman maailmanperintökohteeseen ja syksyn maailmanperintöseminaariin liittyvää materiaalia.
- Yhteistyökumppaneille ja matkailutieseminaariin keväällä osallistuneille järjestettiin 16.10.2009 retki rantatien maisemiin. Tutustumiskohteina olivat Ulvilan Haistilan lauttapaikka, Liikistön muinaismuistoalue ja Ulvilan kirkkokuisto, Sunniemen kartano sekä Noormarkun Ahlströmin alue.

HANKKEEN SAAMA JULKISUUS JA TIEDOTTAMINEN

Nykyisessä informaation kyllästävässä yhteiskunnassamme julkisuuden saaminen yksittäiselle hankkeelle on haastavaa. Selkämeren rannikon matkailutiehankkeen osakseen saama julkisuus on kuitenkin ollut monipuolista, kannustavaa ja pääosin positiivista. Monissa keskusteluissa eri tahojen kanssa on käynyt ilmi, että hankkeelle on ollut ”tilaus”. Matkailutien toivotaan toteutuvan ja tuovan enemmän valtatie 8:lta Pohjanlahden rannikolle suuntaavia matkailijoita.

JULKAISUT JA ARTIKKELIT

Osana hanketta julkaistiin kirja "Pohjanlahden rantatie - ratsupolusta rannikon matkailutieksi". Kirjan digitaalinen versio on saatavilla hankkeen kotisivuilta sekä Kansalliskirjaston Doria-verkkopalvelusta.

Hankkeemme osallistui Satakunnan kulttuuriympäristöohjelma 2009-2015 -julkaisuun artikkelilla ”Historiallinen tie – matkailutie tutkimuksen ja monitieteellisyuden osana”.

Osallistuimme Selkämeren teemavuoden julkaisuun artikkelilla ”Matkailutiellä lisäarvoa Selkämeren rannikolle”.

HAASTATTELUT JA LEHTIJUTUT

Satakunnan Kansa teki 25.2.2009 olleen matkailutieseminaarimme johdosta nettilehteensä sk24.fi pienen jutun ”Majakat halutaan rannikon matkailutien kohteiksi”.

Hankkeen johtajaa Maunu Häyrystä haastateltiin Pohjanlahden rantatie - julkaisun tiimoilta Radio Poriin ja Yle Satakunnan Radioon heinäkuussa 2009.

Tutkimusavustaja Sari Rosua haastateltiin Satakunnan Kansaan lokakuussa 2009 matkailijaselvitykseen liittyen; juttu ”Rantatien matkailusta kerätään tarinoita” julkaistiin 11.10.2009. Sari Rosu oli Yle Satakunnan radion haastateltavana 4.11.2009 aiheena hankkeen matkailijaselvitys.

7.10.2009 Satakunnan Kansa julkaisi lähes koko sivun jutun ”Rantatie tarjoaisi elämyksiä kävijöille”, jossa esiteltiin hankkeen etenemistä ja sen matkailulle luomia mahdollisuuksia sekä Pohjanlahden rantatie -kirjaa.

Ympäristöministeriön ja Museoviraston sivustolle www.rakennusperintö.fi on 11.8.2009 tehty artikkeli ”Selkämeren rantatiestä tehdään matkailutie”, jossa on matkailutiehankkeen yleisesittely.

Matkailulehden numerossa 4/2009 on esitelty lyhyesti hankkeemme tavoitteita ja sitä, miten Pohjanlahden rantatietä tulisi kehittää.

Osallistuimme 25.9.2009 Porin yliopistokeskuksen järjestämään Tutkijoiden yö –tapahtuman Yliopistokeskus Goes Camping -osioon tavaratalo Prisman tapahtumatorilla, jossa esittelimme yleisölle sekä hanketta että Pohjanlahden rantatie -julkaisua.

KANSALLISKIRJASTON NÄYTTELY JA SENAATINTORIN MAAKUNTATAPAHTUMA

Osallistuimme julkaisullamme yhteistyössä Satakunnan maakuntakirjaston kanssa sekä Kansalliskirjastossa 4.6.-15.9.2009 pidettyyn näyttelyyn ”Satakuntalaisia kirjailijoita ja merkikhenkilöitä” että Senaatintorin satakuntalaiseen maakuntatapahtumaan.

LUENNOT JA LUENTOSARJAT

Osallistuimme Selkämeren teemavuoden ”Tunne meri” -luentosarjaan Porin työväenopistolla 11.2.2009. Luennon aiheena oli ”Selkämeren rannikon historiallinen tie”.

SISÄINEN JA ULKOINEN TIEDOTTAMINEN

Sisäinen tiedotus ohjausryhmälle on toteutettu sähköpostilistan avulla. Muu tiedottaminen on toteutettu Turun yliopiston ja Porin yliopistokeskuksen sähköpostilistojen sekä hankkeen omien nettisivujen ja blogisivun kautta. Hankkeen yhteyteen perustetun tiedotuslistan välityksellä on kerrottu hankkeen edistymisestä ja tapahtumista muun muassa yhteistyökumppaneille sekä kaikille matkailutiehankkeesta kiinnostuneille.

Hankkeesta on tiedotettu Varsinais-Suomen, Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Pohjanmaan ja Lapin liittoihin, joiden alueella Pohjanlahden rantatie Satakunnan lisäksi kulkee. Maakuntaliitot pidetään ajan tasalla ja tarvittaessa heidän kanssaan neuvotellaan matkailutien laajentamisesta ylimaakunnalliseksi.

Yhteistyökumppanimme Turun tiepiirin lisäksi hankkeesta on tiedotettu Vaasan, Oulun ja Lapin tiepiireihin sekä Tiehallinnon asiantuntijapalveluiden tienpidon suunnitteluun Teuvo Kelalle. Kela on antanut hankkeelle matkailutiehakemuksen valmisteluun liittyviä neuvoja.

Pohjanlahden rantatie - ratsupolusta rannikon matkailutieksi -kirjaa on jaettu osallistujakuntiin ja Porin kaupungille. Kunnat ovat toimittaneet kirjoja omiin kirjastoihinsa. Kirjoja on toimitettu tämän lisäksi mm. Satakunnan maakuntakirjastoon, Ulvilan kirjastoon ja Rauman pääkirjastoon, Porin yliopistokeskuksen kirjastoihin, Turun yliopiston kirjastoon, Turun pääkirjastoon, Matkailualan tietokeskuksen kirjastoon sekä Satakunnan ammattikorkeakoulun kirjastoon. Tämän lisäksi teosta on toimitettu laajalti satakuntalaisille yhteistyötahoille, eri tiedotusvälineiden kulttuuri- ja matkailutoimituksiin, rantatien maakuntien liitoille ja matkailuorganisaatioille sekä Senaatintorin tapahtumassa Maisa Oy:n osastolle yhteystietonsa jättäneille. Kirjaa on jaettu useille yksityisille ja matkailullisesti rantatien kanssa tekemisissä oleville tahoille.

ONGELMAKOHDAT JA NIIDEN RATKAISU

Projektin alkuvaiheessa tutustuttiin Satakunnan Museolla PAKKI-ohjelmaan. PAKKI on kuitenkin suunniteltu rakennusinventointia varten, joten odotettavissa oli ongelmia alue-muotoisen tieaineiston kanssa. Tämän vuoksi kehiteltiin varalta tieinventointialustaa MS Access –ohjelmalla. Tämä ei kuitenkaan olisi tietojen yhteiskäytön kannalta ollut hyvä vaihtoehto. PAKKIin lopulta päädyttiin, koska olimme valmiita kompromisseihin muun muassa tieaineiston kulmapisteiden tallennuksessa ja joidenkin inventointitietojen sijoittamisessa.

PROJEKTIN TOIMINTA JA TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMINEN

Projekti on edistynyt aikataulussaan ympäristötaideteosten suunnittelua lukuun ottamatta. Yhteistyö eri tahojen kanssa on toiminut hyvin ja asetetut tavoitteet on saavutettu. Matkailutiehanke ja vanha rantatie ovat saaneet paljon myönteistä julkisuutta. Hankkeen tavoitteen eli virallisen matkailutiestatuksen saaminen rantatielle on herättänyt kiinnostusta sekä Satakunnassa että Pohjanlahden rannikkoseudulla.

Jäljellä olevat tavoitteet ovat saavutettavissa pitämällä kiinni sovituista aikatauluista, neuvottelemalla ja jatkamalla hyvin toimivaa yhteistyötä eri osapuolien kanssa. Matkailutien toteutuminen koko Pohjanlahden pituudelta riippuu paljolti siitä, miten muut maakuntaliitot saadaan innostumaan Pohjanlahden rannikkoseudun kehittämisestä. Matkailutiehakemuksen läpimeno kannalta ensiarvoisen tärkeää on saada matkailutielle koottua vahva taustaorganisaatio.

INNOVATIIVISUUS, TASA-ARVOVAIKUTUKSET JA KESTÄVÄ KEHITYS

Projektin aikana tullaan suunnittelemaan uudenlainen matkailureittikonsepti, jossa yhdistyvät kulttuuri- ja luontomatkailu, ja jonka tavoitteena on uusien teknologioiden hyödyntäminen. Hankkeella ei ole tasa-arvovaikutuksia eikä sillä ole toistaiseksi ollut haitallisia vaikutuksia ympäristöön. Projektin tavoitteena oleva matkailijamäärien lisääminen Satakunnan rannikkoalueella tullaan toteuttamaan kestävä kehityksen ja kestävä matkailun periaatteiden mukaisesti. Kehitettävät palvelut tulevat liittymään pääasiassa lihasvoimalla tapahtuvaan luonnossa etenemiseen, kuten pyöräilyyn, patikointiin, kävelyyn, vaeltamiseen ja melontaan, mikä edistää samalla yleistä hyvinvointia.

HANKKEEN TALOUS

Hankkeen talous on pysynyt suunnitellusti budjetin asettamissa raameissa.

TOIMINNAN JATKUVUUS

Matkailutiehanke ja matkailureittikonseptin luominen ovat vielä kesken. Mikäli matkailutielle saadaan tiehallinnon myöntämä virallinen matkailutiestatus tullaan käynnistämään matkailutien jatkokehittämishanke, jossa matkailutie muun muassa merkitään asianomaisin kyltein ja tien kehittäminen kansainväliseksi rengasreitiksi Ruotsin puolelle aloitetaan.

Porissa, 19.2.2010

Maunu Häyrynen
professori, hankkeen johtaja

Mikael Lähteenmäki
projektipäällikkö